

ε-ΕΦΚΑ 14/03/2025

Α. Π.: 370165

Αρχ. Διανομή μέσω Docutricks: 14/03/2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

e-ΕΦΚΑ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ : 8

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

ΠΡΟΣ:

**Τους αποδέκτες του
Πίνακα Α'**

Πληροφορίες : Γ. Θεοδωρακάκης
Α. Φραγκίσκου
Τηλέφωνο : 210 52 85 647
210 52 85 592
E-mail : d.asfalisis@efka.gov.gr
Ταχ. Δ/ση : Σατωβριάνδου 18
Ταχ. Κώδικας : 104 32 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Απαλλαγή από ασφαλιστικές εισφορές των ποσών των προσαυξήσεων των επιδομάτων νυχτερινής εργασίας, αμοιβής υπερεργασίας, υπερωρίας και προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Π.Δ 80/2022) εργαζομένων με καθεστώς πλήρους απασχόλησης.

Σας κοινοποιούμε τις διατάξεις του **άρθρου 41 του 5184/2025** (ΦΕΚ 34/Α' /6-3-25) περί του υπολογισμού εισφορών μισθωτών πλήρους απασχόλησης και εργοδοτών στις περιπτώσεις των επιδομάτων νυχτερινής εργασίας, αμοιβής υπερεργασίας, υπερωρίας και προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (Π.Δ. 80/22) και παρέχουμε τις ακόλουθες οδηγίες για την ενιαία εφαρμογή τους.

1. ΟΡΙΣΜΟΙ

Α) Σύμφωνα με **το άρθρο 143 του Π.Δ. 80/2022** σχετικά με το επίδομα νυχτερινής εργασίας ισχύουν τα κάτωθι:

Οι εργαζόμενοι κάθε φύσεως (υπάλληλοι, υπηρέτες και εργατοτεχνίτες) των επιχειρήσεων και εργασιών εν γένει συνεχούς ή μη λειτουργίας, όποτε απασχολούνται από τις 22:00 μέχρι τις 06:00, αμείβονται με **τις νόμιμες αποδοχές** που ισχύουν κάθε φορά, **προσαυξημένες κατά 25%**. Την προσαύξηση αυτή δικαιούνται όλοι οι εργαζόμενοι ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία υπηρετούν και από την κατά μόνιμο ή μη τρόπο απασχόλησή τους κατά τις ως άνω ώρες.

Επίσης, οι εργαζόμενοι που, λόγω της φύσης της εργασίας τους, παρέχουν αυτήν αποκλειστικά κατά τις νυκτερινές ώρες, δεν δικαιούνται το επίδομα νυκτερινής εργασίας μόνο εάν οι καταβαλλόμενες σε αυτούς αποδοχές είναι τουλάχιστον κατά ποσοστό 25% προσαυξημένες σε σχέση με τα ελάχιστα όρια που προβλέπονται από τις οικείες διατάξεις. Αν η ανωτέρω αύξηση είναι μικρότερη του 25%, καταβάλλεται η μικρότερη διαφορά που προκύπτει.

Επιπλέον, η προσαύξηση υπολογίζεται πάντοτε στα υποχρεωτικά ελάχιστα όρια μισθών και ημερομισθίων που έχουν θεσπιστεί, δεν συμψηφίζεται με τις τυχόν ανώτερες καταβαλλόμενες αποδοχές και μειώνεται αναλόγως, σε περίπτωση απασχόλησης λιγότερης από το κανονικό ωράριο.

Β) Σύμφωνα με **το άρθρο 184 του Π.Δ. 80/2022** σχετικά την αμοιβή υπερεργασίας και υπερωρίας ισχύουν τα κάτωθι:

Σε επιχειρήσεις, στις οποίες εφαρμόζεται συμβατικό ωράριο εργασίας έως σαράντα (40) ώρες την εβδομάδα, ο εργαζόμενος μπορεί να απασχολείται πέντε (5) επιπλέον ώρες την εβδομάδα κατά την κρίση του εργοδότη (υπερεργασία). Οι ώρες αυτές υπερεργασίας (41η, 42η, 43η, 44η, 45η ώρα) αμείβονται με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά είκοσι τοις εκατό (20%)** και δεν συνυπολογίζονται στα επιτρεπόμενα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, όρια υπερωριακής απασχόλησης. Για όσους εργαζομένους ισχύει σύστημα εργασίας έξι (6) εργάσιμων ημερών την εβδομάδα, η σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο υπερεργασία ανέρχεται σε οκτώ (8) ώρες την εβδομάδα (από 41η έως 48η ώρα).

Επίσης, πέραν των σαράντα πέντε (45) ωρών την εβδομάδα απασχόληση του εργαζομένου στις παραπάνω επιχειρήσεις θεωρείται υπερωριακή απασχόληση ως προς όλες τις νόμιμες συνέπειες, διατυπώσεις και διαδικασίες έγκρισης. Για όσους εργαζομένους ισχύει σύστημα εργασίας έξι (6) εργάσιμων ημερών την εβδομάδα, υπερωριακή απασχόληση θεωρείται η εργασία πέραν των σαράντα οκτώ (48) ωρών την εβδομάδα. Σε κάθε περίπτωση, διατηρούνται σε ισχύ οι ρυθμίσεις για το νόμιμο ημερήσιο ωράριο εργασίας.

Επιπρόσθετα, οι εργαζόμενοι απασχολούμενοι υπερωριακά δικαιούνται για κάθε ώρα νόμιμης υπερωρίας, έως τρεις (3) ώρες ημερησίως και μέχρι τη συμπλήρωση εκατόν πενήντα (150) ωρών ετησίως, αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά σαράντα τοις εκατό (40%)**. Για κάθε ώρα παράνομης υπερωρίας, ο εργαζόμενος δικαιούται αποζημίωση ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο **προσαυξημένο κατά εκατόν είκοσι τοις εκατό (120%)**. Με αποφάσεις του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, δύναται να χορηγείται κατά περίπτωση άδεια υπερωριακής απασχόλησης των εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων και εργασιών, επιπλέον των επιτρεπόμενων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχόλησης ετησίως (>150 ώρες), σε περιπτώσεις επείγουσας φύσης εργασίας, η εκτέλεση της οποίας κρίνεται απολύτως επιβεβλημένη και δεν επιδέχεται αναβολή. Για την κατά τα ανωτέρω υπερωριακή απασχόληση, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αμοιβή ίση με το καταβαλλόμενο ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά εξήντα τοις εκατό (60%).

Γ) Σύμφωνα με το **άρθρο 209 του ΠΔ. 80/2022** που αφορούν την προσαύξηση αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες ισχύουν τα κάτωθι:

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται τις Κυριακές και στις εορτές που αναφέρονται παρακάτω δικαιούνται, ανεξαρτήτως του κύρους της συμφωνίας για την απασχόληση αυτή και των άλλων ενδεχόμενων συνεπειών, την **προσαύξηση 75%** που προβλέπεται από την υπ' αρ. 8900/ 1946 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, όπως αυτή ερμηνεύθηκε αυθεντικά με την υπ' αρ.25825/1951 απόφαση των ιδίων Υπουργών, σύμφωνα με όσα ορίζουν οι εν λόγω αποφάσεις, όπως αυτές ισχύουν σήμερα.

Επιπρόσθετα, οι **εξαιρέσιμες γιορτές** κατά τις οποίες παρέχεται η ανωτέρω προσαύξηση νοούνται: α) η της 25ης Μαρτίου, β) η της Δευτέρας του Πάσχα, γ) η της 1ης Μαΐου, δ) η της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), ε) η της 28ης Οκτωβρίου, στ) η της Γεννήσεως του Χριστού (25 Δεκεμβρίου), ζ) η της 26ης Δεκεμβρίου, η) η της 1ης Ιανουαρίου και θ) η της εορτής των Θεοφανίων (6η Ιανουαρίου).

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι στους εργαζομένους που αμείβονται με ημερομίσθιο, οι οποίοι δεν απασχολήθηκαν για λόγους που δεν οφείλονται σε εκείνους κατά τις ανωτέρω εξαιρέσιμες αργίες, καταβάλλεται για κάθε μία από αυτές ποσό ίσο με το ημερομίσθιό τους, χωρίς προσαύξηση.

2. ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του Ν.5184/2025 **από 06.03.2025 (ημερομηνία έναρξης ισχύος τους)** τα ποσά, που αντιστοιχούν σε προσαυξήσεις των επιδομάτων νυχτερινής εργασίας, αμοιβής υπερεργασίας, υπερωρίας και προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες εργαζομένων με καθεστώς **πλήρους απασχόλησης, στο σύνολο των κλάδων της οικονομίας**, δεν υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές (εργατικές και εργοδοτικές).

3. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Α) Υπάλληλος γραφείου σε επιχ/ση, με ατομική σύμβαση εξαρτημένης εργασίας 40 ωρών την εβδομάδα (πλήρης απασχόληση) και μηνιαίες αποδοχές 950,00 €. Εκτάκτως, απασχολήθηκε τρεις (3) ώρες επιπλέον τη μία εβδομάδα.

Οι τρεις (3) ώρες επιπλέον αποτελούν **υπερεργασία** (περίπτωση Β, άρθρο 184 του Π.Δ. 80/2022) και επομένως αμείβονται με 20% προσαύξηση.

Αρχικά πρέπει να υπολογίσουμε το ωρομίσθιο ως εξής:

$950,00\text{€} : 25\text{ημέρες} = 38\text{€/μέρα}$. Ημερομίσθιο $38\text{€} * (6/40\text{ώρες}) = 5,70\text{€/ώρα}$. Άρα το ωρομίσθιο είναι 5,70€. Για τις τρεις (3) ώρες οι επιπλέον αποδοχές θα είναι: $5,70\text{€} * 3 = 17,10\text{€}$. Η προσαύξηση είναι $17,10\text{€} * 20\% = 3,42\text{€}$. Οι συνολικές εισφορές υπολογίζονται μόνο στο ποσό του μισθού και των επιπλέον αποδοχών υπερεργασίας, δηλαδή $950,00\text{€} + 17,10\text{€} = 967,10\text{€}$ και **όχι και της προσαύξησης των 3,42€**.

Β) Ανειδίκευτος εργάτης σε επιχ/ση εστίασης, με ατομική σύμβαση εξαρτημένης εργασίας 20 ωρών την εβδομάδα (απασχόληση από Δευτέρα-Παρασκευή με ωράριο 9π.μ-1μ.μ., μερική απασχόληση επί **πενθήμερο**), 22 ημέρες ασφάλισης και μηνιαίες αποδοχές 500,00€. Εργάζεται, εκτάκτως για μία ημέρα τη νύχτα μεταξύ των ωρών 22:00-02:00, αντί του πρωινού ωραρίου.

Δεν εφαρμόζεται η διάταξη του άρθρου 41 του ν. 5184/2025, διότι δεν απασχολείται με πλήρες ωράριο, κατά συνέπεια θα αμειφθεί και θα ασφαλιστεί και για την προσαύξηση της νυχτερινής εργασίας, βάσει του άρθρου 143 του Π.Δ. 80/2022.

Γ) Υπάλληλος γραφείου απασχολείται με μερική απασχόληση τέσσερις (4) ώρες καθημερινά από 09:00-13:00, δηλαδή 20 ώρες εβδομαδιαίως. Ο μηνιαίος του μισθός ανέρχεται βάσει της ατομικής σύμβασης εργασίας του σε 600,00€. Εκτάκτως, για τρεις

(3) μέρες εντός του ίδιου μήνα απασχολήθηκε επιπλέον τρεις (3) ώρες ημερησίως, ήτοι συνολικά εννέα (9) ώρες για τις 3 μέρες.

Επειδή, ο υπάλληλος μερικής απασχόλησης εργάζεται με ωράριο μικρότερο από το πλήρες, οι τρεις (3) ώρες επιπλέον δεν θεωρούνται υπερεργασία και υπερωρίες και κατά συνέπεια δεν εμπίπτουν στη διάταξη του άρθρου 184 του Π.Δ. 80/2022, περί προσαύξησης των ωρομισθίων.

Δ) Ανειδίκευτος εργάτης απασχολείται καθημερινά σε βιομηχανία παραγωγής άρτου με ωράριο 9:00π.μ. έως 5μ.μ., αλλά, **εκτάκτως**, απασχολήθηκε 3 φορές μέσα στο μήνα αντί για 9π.μ-5μ.μ., κατά τις νυχτερινές ώρες από της 22:00 μέχρι της 6:00. Ο μηνιαίος μισθός είναι 1.000,00€. Επομένως, για τις τρεις ημέρες πρέπει να υπολογιστεί η προσαύξηση για νυκτερινή εργασία, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Π.Δ. 80/2022 και οι **νόμιμες αποδοχές** θα καταβληθούν προσαυξημένες κατά 25%.

Επειδή, ο υπολογισμός της προσαύξησης γίνεται στον ελάχιστο νομοθετημένο μισθό (830,00€), υπολογίζουμε το ημερομίσθιο ως εξής: $830,00€ : 25 \text{ ημέρες} = 33,20€/\text{ημέρα}$. Η προσαύξηση ανά ημέρα είναι $33,20€ * 25\% = 8,30€$ και η συνολική προσαύξηση είναι: $8,30€ * 3 \text{ ημέρες} = 24,90€$.

Οι συνολικές εισφορές θα υπολογιστούν μόνο για τον μηνιαίο μισθό των συμφωνημένων αποδοχών των 1.000,00€ και όχι και των επιπλέον αποδοχών της προσαύξησης ποσού 24,90€.

Ε) Νυχτοφύλακας απασχολείται σε εργοστάσιο παραγωγής μετάλλων καθημερινά κατά τις νυχτερινές ώρες από 22:00 μέχρι 06:00 με μηνιαίες αποδοχές 900,00€.

Ο ελάχιστο νομοθετημένος μισθός ανέρχεται σήμερα στο ποσό των 830,00€. Ο μηνιαίος μισθός είναι μόνο 8,43% πάνω από τον κατώτατο μισθό $[(900,00 - 830,00) / 830,00]$. Επομένως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Π.Δ. 80/2022, πρέπει να υπολογιστεί επιπλέον προσαύξηση έως του ποσοστού 25%, δηλαδή οι αποδοχές που θα καταβληθούν θα είναι προσαυξημένες επιπλέον κατά 16,57% ($25\% - 8,43\%$). Άρα $830€ * 16,57\% = 137,53$.

Ωστόσο, βάσει της παρούσας νομοθετικής ρύθμισης, **οι συνολικές εισφορές που θα υπολογιστούν θα είναι στο ποσό των 900,00€ και όχι επί των καταβληθέντων αποδοχών ποσού 1.037,53€ (900,00€ + 137,53€).**

Τονίζουμε ότι η προσαύξηση για την παροχή της **νυχτερινής εργασίας** υπολογίζεται επί του νόμιμου ημερομισθίου ή του 1/25 του νόμιμου μηνιαίου μισθού και **όχι επί των τυχόν συμφωνημένων μεγαλύτερων αποδοχών.**

Τα ανωτέρω παραδείγματα είναι ενδεικτικά και δεν συμπεριλαμβάνουν λοιπές περιπτώσεις θεσμοθετημένων προσαυξήσεων ή σώρευσης προσαυξήσεων στις αποδοχές των ασφαλισμένων πλήρους απασχόλησης, π.χ παράνομη υπερωρία 120% ή απασχόλησης νύχτας σε αργία.

Ζητήματα υπολογισμών ημερομισθίων, ωρομισθίων, ποσοστού προσαυξήσεων και σώρευσης αυτών ανά κατηγορία και λοιπά θέματα εργατικής νομοθεσίας, άπτονται του ελέγχου και της πληροφόρησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιθεώρησης Εργασίας.

4. ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Η έναρξη ισχύος του αρ. 41 του Ν.5184/2025 σύμφωνα με το άρθρο 47 του ίδιου νόμου, αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, **ήτοι από την 06/03/2025.**

Κατά συνέπεια, έως και 05/03/2025 η ασφάλιση θα διενεργείται επί του συνόλου των αντίστοιχων αποδοχών και προσαυξήσεων.

Του παρόντος να λάβει γνώση, με ευθύνη των Προϊσταμένων Διευθύνσεων και Τμημάτων το προσωπικό αρμοδιότητάς τους.

**Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ ΔΗΜΗΤΡΟΥΛΑ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Δ Ι Α Ν Ο Μ Η Σ

1	Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Γ.Γ.Κ.Α.) με την παράκληση για άμεση ενημέρωση των εποπτευόμενων Υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., Οργανισμών, κ.α. asfayt@ypakp.gr
2	Πανελλήνια Ομοσπονδία Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών (Π.Ο.Φ.Ε.Ε.) info@pofee.gr , pofee@otenet.gr
3	Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών (Π.Ο.Λ.) pol@otenet.gr